

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ПСИХОЛОГІЇ
Кафедра публічного управління і проектного менеджменту

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ННІМП ДЗВО

«Університет менеджменту освіти»

31 серпня 2023 року, протокол № 7

Голова Вченої ради ННІМП ДЗВО

«Університет менеджменту освіти»

Т.Є. Рожнова

**ЕКОНОМІЧНЕ ВРЯДУВАННЯ
ТА ПУБЛІЧНІ ФІНАНСИ**

Робоча програма навчальної дисципліни

(OK8 – дисципліна циклу обов’язкових освітніх компонент)

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Ступінь вищої освіти: магістр

Галузь знань: 28 «Публічне управління та адміністрування»

Спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»

Київ – 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Економічне врядування та публічні фінанси» циклу обов'язкових освітніх компонент зі спеціальності складена відповідно до навчального плану освітньо-професійної програми «Публічне управління та адміністрування», спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування».

Автори-укладачі робочої програми:

Я.М.Казюк, д. держ. упр, доцент, професор кафедри публічного управління і проектного менеджменту.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри
публічного управління і проектного менеджменту
Навчально-наукового інституту менеджменту та психології
ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
(протокол № 01 від 09 вересня 2020 р.,
зі змінами, протокол №1 від 06 вересня 2021 р.,
зі змінами, протокол №1 від 31 серпня 2023 р.)

Затверджено Вченою радою
Навчально-наукового інституту менеджменту та психології
ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
(протокол № 7 від 10 вересня 2020 р.,
зі змінами, протокол №7 від 09 вересня 2021 р.,
зі змінами, протокол №7 від 30 серпня 2023 р.)

© Казюк Я.М., 2023 рік©
© ДЗВО «УМО», 2023 рік

1. Опис навчальної дисципліни

<i>Найменування показників</i>	<i>Галузь знань, напрями підготовки, рівень вищої освіти</i>	<i>Характеристика навчальної дисципліни</i>
		Заочна, денна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 5	Галузь знань: 28 Публічне управління та адміністрування Спеціальність: 281 Публічне управління та адміністрування Освітньо-професійна програма: Публічне управління та адміністрування	Цикл обов'язкових компонентів
		Рік підготовки 1, 2
Загальна кількість годин – 150		Семестр 2, 3
		Лекції 12/30
		Практичні заняття 6/15
		Самостійна робота 132/105
		Індивідуальне навчально-практичне завдання Проект акта і пояснювальна записка до проекту акта (відповідно до форми Регламенту Кабінету Міністрів України)
		Вид контролю – екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни полягає у розвитку системних знань та умінь здобувачів вищої освіти щодо формування і реалізації публічної економічної політики, розроблення обґрунтованих управлінських рішень стосовно використання публічних фінансів.

Основні завдання навчальної дисципліни:

- формування базових знань щодо застосування кількісних методів аналізу;
- розвиток знань щодо системи управління публічними фінансами в державі;
- розвиток знань та вмінь щодо вироблення рішень в економічній сфері на національному рівні, регіональному і місцевому рівнях.

Здобувачі вищої освіти мають розвинути **загальні компетентності**:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення, зокрема щодо розвитку економіки та використання публічних фінансів.

Здобувачі вищої освіти мають набути також **спеціальні (фахові) компетентності**:

СК04. Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

СК07. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Економічне врядування та публічні фінанси» здобувачі вищої освіти повинні навчитися:

РН11. Розробляти обґрунтовані управлінські рішення, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень.

у тому числі знати:

- основні кількісні методи аналізу;
- засади публічних фінансів;
- функції публічних фінансів;
- складові система публічних фондів у фінансовій системі України;
- складові бюджетної системи як основи публічних фінансів;
- джерела формування та методи мобілізації публічних доходів;
- зв'язок функцій держави та публічних видатків;
- основи управління державним боргом;
- нормативно-правову базу управління публічними фінансами в Україні;
- механізм прийняття рішень місцевих рад про місцеві бюджети;
- сутність та особливості застосування програмно-цільового методу у бюджетному процесі;
- алгоритм розробки, затвердження та виконання бюджетних програм;
- форми державної підтримки місцевих бюджетів;
- механізм використання коштів державного фонду регіонального розвитку;
- підходи до впровадження гендерно-орієнтованого підходу в бюджетному процесі;
- механізми запровадження громадського бюджету

у тому числі вміти:

- розробляти проекти актів з питань економічного врядування;
- готувати пояснювальні записки до проектів актів з питань економічного врядування відповідно до форми Регламенту Кабінету Міністрів України.

3. Програма навчальної дисципліни

1. Кількісні методи аналізу

Абсолютні та відносні величини, підходи до їх визначення. Методика розрахунку середніх величин. Види середніх величин. Структурні середні (мода та медіана), методика їх розрахунку та економічний зміст. Види рядів динаміки та їх особливості. Методика розрахунку середнього рівня ряду динаміки. Аналітичні показники ряду динаміки (ланцюгові, базисні): абсолютний приріст, темп росту і приросту. Графічне зображення даних.

2. Засади управління публічними фінансами

Сутність та функції публічних фінансів. Складові системи публічних фондів у фінансовій системі України. Складові бюджетної системи як основи публічних фінансів. Джерела формування та методи мобілізації публічних доходів. Зв'язок функцій держави та публічних видатків. Основи управління державним боргом. Нормативно-правова база управління публічними фінансами в Україні. Бюджетний кодекс України. Закон України про Державний бюджет України. Підходи до впровадження гендерно-орієнтованого підходу в бюджетному процесі.

3. Вироблення рішень в економічній сфері на національному рівні

Аналіз підстав для державного втручання в соціально-економічні процеси. Цілі та завдання економічної політики. Алгоритм розробки, затвердження та виконання бюджетних програм. Сутність та особливості застосування програмно-цільового методу у бюджетному процесі. Механізми запровадження громадського бюджету.

4. Економічне врядування та публічні фінанси на регіональному і місцевому рівнях

Нормативно-правова база вироблення рішень щодо економічного розвитку та використання публічних фінансів територій. Механізм прийняття рішень місцевих рад про місцеві бюджети. Форми державної підтримки місцевих бюджетів. Механізм використання коштів державного фонду регіонального розвитку. Інструменти забезпечення розвитку територій.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Денна/заочна форма			
	Усього	у тому числі		
		л	практ.	с/р
Тема 1. Кількісні методи аналізу	32	5/2		27/30
Тема 2. Засади управління публічними фінансами	32	5/2	4/-	23/30

Тема 3. Вироблення рішень в економічній сфері на національному рівні	45	10/4	6/6	29/35
Тема 4. Економічне врядування та публічні фінанси на регіональному і місцевому рівнях	41	10/4	5/-	26/37
Разом	150	30/12	15/6	105/132

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Кількісні методи аналізу	5/2
2.	Засади управління публічними фінансами	5/2
3.	Вироблення рішень в економічній сфері на національному рівні	10/4
4.	Економічне врядування та публічні фінанси на регіональному і місцевому рівнях	10/4
	Всього:	30/12

Плани лекційних занять

1. Кількісні методи аналізу

Абсолютні та відносні величини, підходи до їх визначення.

Методика розрахунку середніх величин. Види середніх величин.

Види рядів динаміки та їх особливості.

Аналітичні показники ряду динаміки (ланцюгові, базисні): абсолютний приріст, темп росту і приросту.

Графічне зображення даних.

2. Засади публічних фінансів

Сутність та функції публічних фінансів.

Складові бюджетної системи як основи публічних фінансів.

Джерела формування та методи мобілізації публічних доходів.

Зв'язок функцій держави та публічних видатків.

Нормативно-правова база управління публічними фінансами в Україні.

3. Вироблення рішень в економічній сфері на національному рівні

Аналіз підстав для державного втручання в соціально-економічні процеси.

Цілі та завдання економічної політики.

Алгоритм розробки, затвердження та виконання бюджетних програм.

Сутність та особливості застосування програмно-цільового методу у бюджетному процесі.

Механізми запровадження громадського бюджету.

4. Економічне врядування та публічні фінанси на регіональному і місцевому рівнях

6. Теми та зміст семінарських/практичних занять

Семінарські/практичні заняття мають на меті розвиток вміння працювати з науковою та методичною літературою, готувати відповідну документацію, оволодіти практичними навичками розроблення правового акта публічного виступу, формувати та відстоювати свою позицію, брати активну участь у дискусії.

Готуючись до семінарського/практичного заняття, здобувач вищої освіти повинен покладатися на зміст дисципліни, засвоїти відповідний обсяг матеріалу, використовуючи методичні матеріали, рекомендовану, довідкову та навчальну літературу до тем практичних занять.

№ з/п	Теми семінарських /практичних занять	Зміст семінарських /практичних занять	Форма контролю	Кіл. год. денна/заочна
1	Засади управління публічними фінансами	Темати для обговорення: 1. Яка структура бюджетної системи України 2. Які принципи бюджетної системи 3. Бюджетний календар для державного / місцевих бюджетів 4. Джерела формування доходів державного та місцевих бюджетів 5. Види видатків, розмежування видатків за принципом місцевого самоврядування 6. Нормативно-правова база управління публічними фінансами в Україні. 7. Органи влади, які управляють публічними фінансами	Оцінювання виступів із індивідуальними повідомленнями та участі у групових дискусіях	4/-

2	Вироблення рішень в економічній сфері на національному рівні	<p>Робота в малих групах.</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначити суспільну проблему для державного втручання. 2. Визначити мету завдання, які витікають з проблеми. 3. Розробіть проект бюджетної програми на основі програмно-цільового методу та з урахуванням гендерного аспекту. 4. Визначте форму акта для втручання. Обґрунтуйте вибір. 5. Розробіть проект акта відповідно до критеріїв зрозумілості, точності, стислості, стандартизованості і єдності. 6. Презентуйте результати. <p>Методи: робота в малих групах, кейс-завдання, мозковий штурм, презентація, дискусія.</p>	<p>Оцінювання результатів роботи – презентації змісту проекту акта відповідно до критеріїв зрозумілості, точності, стислості, стандартизованості і єдності.</p>	<p>6/6</p> <p>(4 год. на розроблення), 2 год. – презентування та обговорення)</p>
3	Економічне врядування та публічні фінанси на регіональному і місцевому рівнях	<ol style="list-style-type: none"> 1. Нормативно-правова база вироблення рішень щодо економічного розвитку та використання публічних фінансів територій. 2. Який існує механізм прийняття рішень місцевих рад про місцеві бюджети 3. Охарактеризуйте етапи бюджетного процесу на місцевому рівні 4. Які існують форми державної підтримки місцевих бюджетів. 5. Механізм використання коштів державного фонду регіонального розвитку. 6. Які є інструменти забезпечення розвитку територій. 	<p>Оцінювання виступів із індивідуальними повідомленнями та участі у групових дискусіях</p>	<p>5/-</p>
Разом				15/6

7. Самостійна робота

№	Назва теми	Кіл. год. Денна/заочна
1	Кількісні методи аналізу	25/30
2	Засади управління публічними фінансами	23/30
3	Вироблення рішень в економічній сфері на національному рівні	29/35
4	Економічне врядування та публічні фінанси на регіональному і місцевому рівнях	30/37
Разом		105/132

Завдання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Рекомендації для самостійного опрацювання літератури

Базовою вимогою до вивчення навчальної дисципліни «Економічне врядування та публічні фінанси» є формування вміння самостійної роботи з матеріалами таких основних видів:

- 1) з науковими публікаціями на предмет виявлення в них структур категоріальної, концептуальної природи (теорій, концепцій, категоріальних схем, принципів, механізмів тощо), які дозволяють оволодіти теоретико-методологічними засадами економічного врядування та публічних фінансів;
- 2) з навчальними посібниками і підручниками;
- 3) з нормативно-правовими актами України, вивчення та узагальнення яких дозволить сформувати правове підґрунтя щодо економічного врядування та публічних фінансів;
- 4) з офіційними сайтами органів публічної влади як вітчизняних, так і зарубіжних, що дозволять мати уявлення про сучасні цілі та інструменти економічного врядування та фінансового менеджменту;
- 5) сайтами ЗМІ, соціальним мережами, досягненнями інформаційно-комунікаційної культури в цілому, де достатньо виразно простежуються теми щодо економічного врядування та публічних фінансів.

8. Індивідуальні завдання

Здобувачі вищої освіти готують індивідуальні навчально-практичні завдання – проект нормативно-правового акта з напряму економічного розвитку і пояснювальну записку до проекту акта (відповідно до форми Регламенту Кабінету Міністрів України). Форма виконання завдання наведена в додатку 1, титульний аркуш – у додатку 2.

9. Методи навчання

Дисципліна передбачає навчання із застосуванням таких методів: інтерактивна лекція, проблемна лекція, робота в малих групах, кейс-завдання, мозковий штурм, презентація, дискусія, ділова гра, круглий стіл, коментування, метод активізуючих запитань.

Лекції забезпечують здобувачів вищої освіти науково-практичними матеріалами з основ, теорії і практики економічного врядування та менеджменту публічних фінансів, майстер-класами щодо презентації матеріалів, що є основою для підвищення рівня компетентності здобувачів вищої освіти як фахівців та управлінців-лідерів.

На **практичних заняттях** розвиваються навички критичного мислення, генерувати ідеї, працювати в команді, здатність логічно, аргументовано висловлювати власні погляди з певного питання, вести дискусію, аргументувати свою позицію, що надає здобувачам вищої освіти можливість застосовувати теоретичні знання на практиці.

Самостійне навчання реалізується у самостійному вивченні тем дисципліни, підготовці до занять, виконанні індивідуального навчально-практичного завдання, що сприяє розвитку вмінь самостійного навчання, критичного аналізу наукової літератури та матеріалів інформаційних ресурсів, синтезу та аналітичного мислення.

10. Методи контролю

Поточний контроль, який здійснюється у формі у формі усного опитування, здобувачів вищої освіти під час аудиторних занять, виконання завдань у письмовому вигляді.

Підсумковий контроль – усний екзамен на основі випадкового вибору трьох питань з даного переліку питань.

Питання для підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Економічне врядування та публічні фінанси»

1. Основні кількісні методи аналізу.
2. Засади публічних фінансів.
3. Функції публічних фінансів.
4. Складові система публічних фондів у фінансовій системі України.
5. Складові бюджетної системи як основи публічних фінансів.
6. Джерела формування та методи мобілізації публічних доходів.
7. Зв'язок функцій держави та публічних видатків.
8. Основи управління державним боргом.
9. Нормативно-правова база управління публічними фінансами в Україні.
10. Механізм прийняття рішень місцевих рад про місцеві бюджети.
11. Сутність та особливості застосування програмно-цільового методу у бюджетному процесі.

12. Переваги та обмеження програмно-цільового методу у формуванні та виконанні бюджетів.
13. Алгоритм розробки, затвердження та виконання бюджетних програм.
14. Форми державної підтримки місцевих бюджетів.
15. Механізм використання коштів державного фонду регіонального розвитку.
16. Підходи до впровадження гендерно-орієнтованого підходу в бюджетному процесі.
17. Механізм запровадження громадського бюджету.
18. Інструменти територіального економічного розвитку: сутність та типологія.
19. Етапи та дати бюджетного процесу. Повноваження органів державної влади на кожному з етапів бюджетного процесу.
20. Методи бюджетного планування та бюджетного прогнозування.
21. Принципи реалізації бюджетного процесу.
22. Зобов'язання України в частині системи оподаткування визначені Угодою про асоціацію між Україною та ЄС.
23. Бюджет участі та особливості його формування і використання.
24. Моделі економічного зростання.
25. Взаємодія органів публічної влади з бізнесом у процесі вироблення економічної політики.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточний контроль	Індивідуальне навчально-практичне завдання	Іспит	Всього
Теми 1-4			
40	30	30	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

11. Рекомендована література

Підручники та посібники

1. Луніна І.О. Публічні фінанси в макроекономічній політиці зростання : монографія / Інна Олександрівна Луніна ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогноз. НАН України». – К., 2020. – 440 с. : 50 табл., 18 рис.
2. Кібік О. М., Нестерова К. С., Хаймінова Ю. В. Міжнародна економіка : навч.-метод. посібн. Одеса, 2020. 85 с.
http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/15543/%D0%9C%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%B0%20%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B0_%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf?sequence=1
3. Луніна І. О., Бондарук Т. Г. Публічні фінанси та міжбюджетні відносини: навч. посіб. Київ: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2019. 304 с.
<http://194.44.12.92:8080/jspui/bitstream/123456789/4483/1/%D0%9B%D1%83%D0%BD%D1%96%D0%BD%D0%B0-%D0%91%D0%BE%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%80%D1%83%D0%BA%20%D0%9F%D1%83%D0%B1%D0%BB%D1%96%D1%87%D0%BD%D1%96%20%D1%84%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%B8.pdf>
4. Місцеве самоврядування: підручник / за ред. В.М. Вакуленка, Ю.Ф. Дехтяренка, В.С. Куйбіди. Київ : НАДУ, 2019. 672 с.
5. Місцевий економічний розвиток у територіальних громадах: корисні поради та кращі практики. Програми USAID DOBRE. 2021.
https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/717/MER_2021_WEB.pdf.
6. Місцевий економічний розвиток: моделі, ресурси та інструменти фінансування : Практичний посібник. Проєкт PROMIC. 2020. 100 с.
[https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/602/PLEDDG_LED_Finance_Guide Part 2.pdf](https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/602/PLEDDG_LED_Finance_Guide_Part_2.pdf)
7. Місцевий економічний розвиток: посібник. Вакуленко В., Гринчук Н., Борщ Г., Васильєва Н., Рудницька Р., Проскурнін В., Оленківська Л. 2018. 102 с.
[посібник для викладача з МЕР \(decentralization.gov.ua\)](https://decentralization.gov.ua/)
8. Регіональне управління: підручник / Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України, Каф. регіон. упр., місц. самоврядування та упр. містом ; за заг. ред.: Ю. В. Ковбасюка, В. М. Вакуленка, М. К. Орлатого. - К. : НАДУ, 2014. 516 с.
9. Ресурсний потенціал регіону: навч. посіб. / Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України, Каф. регіон. упр., місц. самоврядування та упр. містом ; авт.-упоряд.: М. К. Орлатий, С. А. Романюк, І. О. Дегтярьова [та ін.] ; за заг. ред. М. К. Орлатого. Київ : НАДУ, 2014. 722 с.
10. Старостенко Г. Г., Онишко С. В., Поснова Т. В. Національна економіка: навч. посібник. – К. : Ліра-К, 2016. – 432 с <https://lira-k.com.ua/preview/12048.pdf>

Наукова література

1. Публічне управління : термінол. слов. / уклад. : В.С.Куйбіда, М.М.Білинська, О.М.Петроє та ін.; за заг. ред. В.С.Куйбіди, М.М.Білинської, О.М.Петроє. Київ, НАДУ, 2018. – 224 с.

2. Казюк Я.М. Регулювання місцевих фінансів та питання розвитку місцевого самоврядування / Я. М. Казюк // Законодавче забезпечення формування та реалізації державної політики України в умовах воєнного стану: колективна монографія : у 4 т. / заг. ред. : Стефанчук Р. О., Мищак І. М., Савченко Л. А.; Інститут законодавства Верховної Ради України. К. : Вид-во «Людмила», 2022. ISBN 978-617-555-031-1 Т. 2 : Економічна безпека держави, стимулювання і підтримка економіки / відп. ред. Бершеда Є. Р.; Інститут законодавства Верховної Ради України. 2022. 350 с. ISBN 978-617-555-033-5.

3. Казюк Я.М. Фінансова децентралізація в контексті реформування місцевого самоврядування / Система публічного управління національною економікою в умовах євроінтеграції: формування та розвиток: монографія / авт. кол. Н.І.Олійник, О.П. Слюсарчук, С.А.Дяченко, О.І.Кілієвич, Н.С.Криштоф та ін.; за заг. ред. Н.І.Олійник. – К. : НАДУ, 2019. – С. 270-293.

4. Казюк Я.М. Концептуальні підходи до середньострокового бюджетного планування на місцевому рівні / Я. М. Казюк // Громадівська модель самоврядування в Україні : колективна монографія / Кол. авт.; за заг. ред. проф. Ю.М.Бардачова, І.П.Лопушинського, Р.М.Плюща. – Херсон: Книжкове видання ФОП Вишемирський В.С., 2019. С. – 222-273.

5. Казюк Я. М. Механізми формування та реалізації державного управління бюджетними ресурсами на місцевому рівні: монографія / Я. М. Казюк. – Херсон : ПП Вишемирський В. С., 2014. – 426 с.

6. Казюк Я. М. Регіональні особливості здійснення бюджетно-податкової політики України в умовах реформування / Я. М. Казюк // Фінансова система регіонів: методологія, аналіз, практика : монографія / З. В. Герасимчук, Л. І. Федулова, Л. А. Пашко [та ін.]; під заг. ред. В. К. Присяжнюка, А. Б. Кондрашихіна. – Київ ; Севастополь ; Донецьк : ВПЦ АМУ, 2012. – С. 111–123.

7. Казюк Я. М. Механізми державного управління місцевими бюджетними ресурсами в контексті євроінтеграційних процесів в Україні / Я. М. Казюк // Трансформація політико-управлінських відносин у державах Центрально-Східної Європи в процесі європейської інтеграції: уроки і досвід для України : монографія / [кол. авт.]; за заг. ред. Д. І. Дзвінчука. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2013. – С. 426–446.

8. Дегтярьова І. О. Конкурентоспроможність регіону: стратегічні пріоритети та механізми державного управління : монографія / І. О. Дегтярьова. – К. : НАДУ, 2012. – 368 с.

9. Екологічна безпека та економіка : монографія / М.І. Сокур, В.М. Шмандій, Є.К. Бабець, В.С. Білецький, І.Є. Мельнікова, О.В. Харламова, Л.С. Шелудченко. – Кременчук, ПП Щербатих О.В., 2020 – 240 с.
https://www.researchgate.net/publication/339847190_Ekologichna_bezpeka_ta_ekonomika_monografia_MI_Sokur_VM_Smandij_EK_Babec_VS_Bileckij_IE_Melnikova_OV_Harlamova_LS_Seludcenko_-_Kremencuk_PP_Serbatih_OV_2020_-_240_s

10. Інноваційна економіка: теоретичні та практичні аспекти : монографія Вип. 3 / О.М. Коваленко, Є.І. Масленніков, Е.А. Кузнецов, Ю.М. Сафонов, С.В. Філіппова та ін. ; за ред. д.е.н., доц. О.М. Коваленко, д.е.н., проф. Є.І. Масленнікова. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2017. 634 с.
http://dspace.opu.ua/jspui/bitstream/123456789/8670/1/2018.11.30%20%D0%BC_I%D0%BD%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%86i%D0%B9%D0%BD%D0%B0%20%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BCi%D0%BA%D0%B0_3_2018.pdf
11. Карташов Є. Г. Проектний підхід в публічному управлінні : навчальний посібник / Є. Г. Карташов. Київ, 2018. – 302 с.
12. Карташов Є.Г. Децентралізаційна реформа в Україні у контексті європейської інтеграції. Київ : Освіта України, 2018. 250 с.
13. Луніна І.О. Публічні фінанси в макроекономічній політиці зростання : монографія / Інна Олександрівна Луніна ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». – К., 2020. 440 с. : <http://ief.org.ua/docs/mg/339.pdf>
14. Макроекономічна політика у макроекономічній стабілізації національної економіки : монографія / за наук. ред. проф. І. Ф. Радіонової. – К. : Університет економіки та права «КРОК», 2017. – 240 с.
https://library.krok.edu.ua/media/library/category/monografiji/radionova_0001.pdf
15. Репп Г.І. Вакуленко В.М., Дегтярьова І.О. Механізми багаторівневої кластерної політики: сутність, типи та змістові складові // Актуальні проблеми державного управління : зб. наук. пр. ОРІДУ. Вип. 2(83). Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2021. – С.97-103.
16. Розроблення методів і технологій публічного управління : наук. розроб. / С. А. Романюк, О. Ю. Оболенський, В. І. Шарий [та ін.] ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Упр. орг. фундам. та приклад. дослідж., Каф. держ. упр. і менеджменту. Київ : НАДУ, 2014. 60 с.
17. Фінансові механізми структурної модернізації економіки: Монографія / Вахович І.М., Дорош В.Ю., Ішук Л.І., Кондіус І.С., Коробчук Т.І., Купира М.І., Мостовенко Н.А., Ніколаєва А.М., Пиріг С.О., Приступа Ю.В., Салівончик І.М., Шейко Ю.О., Чиж Н.М., за ред. д.е.н., проф. І.М. Вахович. Луцьк: ІВВ Луцького НТУ, 2019. 202 с.
https://lib.lntu.edu.ua/sites/default/files/2021-01/%D0%9C%D0%9E%D0%9D%D0%9E%D0%93%D0%A0%D0%90%D0%A4%D0%86%D0%AF%202019_0.pdf
18. Шпильова В.О. Еколого-економічний розвиток регіону: проблеми та перспективи: монографія /В.О. Шпильова, О.В.Коломицева, С.І. Головченко,Л.С. Васильченко Черкаси: ЧДТУ, 2016. 214 с.
<https://er.chdtu.edu.ua/bitstream/ChSTU/1313/1/%D0%9C%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F.pdf>

Закони України та інші нормативно-правові акти

1. Бюджетний кодекс України від 8 лип. 2010 р. № 2456-VI (із змін. і доповн.)
[<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-17/print1473691317150870>]

2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV (із змінами і доповненнями) <http://zakon4.rada.gov.ua>
3. Деякі питання проведення оцінки економічної ефективності проектних (інвестиційних) пропозицій та інвестиційних проектів: Наказ Мінекономрозвитку України від 29.12.2012 р. № 1532: <http://zakon4.rada.gov.ua>
4. Методики проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта: Постанова КМУ від 11.03.2004 р. № 308 <http://zakon4.rada.gov.ua>
5. Методичні рекомендації щодо проведення оцінки економічної і соціальної ефективності виконання державних цільових програм: Наказ Мінекономіки України від 24.06.2010 р. № 742 [<http://zakon4.rada.gov.ua>]
6. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI (із змінами і доповненнями) <http://zakon4.rada.gov.ua>
7. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI (із змінами і доповненнями) <http://zakon4.rada.gov.ua>
8. Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2004 р. № 308: Постанова КМУ від 16. 12.2015 р. № 1151 : <http://zakon4.rada.gov.ua>
9. Про забезпечення діяльності груп аналізу політики у центральних органах виконавчої влади та Секретаріаті КМУ. Розпорядження КМУ від 7.02.2007р. №32-р.
10. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики: Закон України від 01.07.2010 р. №2411-VI [<http://zakon4.rada.gov.ua>]
11. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності: Закон України від 11.09.2003 р. № 1160-15 (із змінами і доповненнями): <http://zakon4.rada.gov.ua>
12. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки: Постанова КМУ від 5 серпня 2020 р. № 695 <http://zakon4.rada.gov.ua>
13. Про затвердження Класифікації інституційних секторів економіки України (KICE): Наказ Державної служби статистики від 3.12.2014 р. № 378 [<http://www.ukrstat.gov.ua/>]
14. Про затвердження Порядку проведення Державною фінансовою інспекцією, її територіальними органами державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм: Постанова КМУ від 10.08.2004 р. № 1017 <http://zakon4.rada.gov.ua>
15. Про затвердження Порядку та критеріїв оцінки економічної ефективності проектних (інвестиційних) пропозицій та інвестиційних проектів: Постанова КМУ від 13.11.2013 р. № 835 <http://zakon4.rada.gov.ua>
16. Про затвердження Статистичного класифікатору організаційних форм суб'єктів економіки (СКОФ): Наказ Державної служби статистики від 29.09.2014 р. № 271 <http://www.ukrstat.gov.ua/>
17. Про затвердження Регламенту Кабінету Міністрів України: Постанова КМУ від від 18 липня 2007 р. № 950 <http://zakon4.rada.gov.ua>
18. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11.01.2001 р. № 2210 (із змінами і доповненнями) <http://zakon4.rada.gov.ua>
19. Про імплементацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Розпорядження КМУ від 17.09.2014 р. № 847-р <http://zakon4.rada.gov.ua>

20. Про Національний банк України : Закон України: від 20.05.1999 р. № 679-XIV (із змінами і доповненнями) <http://zakon4.rada.gov.ua>

21. Про природні монополії: Закон України від 20.04.2000 р. № 1682 (із змінами і доповненнями) <http://zakon4.rada.gov.ua>.

22. Про проведення моніторингу та оцінювання ефективності програм соціальної підтримки населення: Постанова КМУ від 20.06.2012 р. № 554 <http://zakon4.rada.gov.ua>.

23. Про Програму діяльності Кабінету Міністрів України. Постанова Верховної Ради України <http://zakon4.rada.gov.ua>.

24. Про Регламент Верховної Ради України : Закон України від 10 лют. 2010 р. № 1861-VI (із змін. і доповн.) [<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1861-17/print1473691317150870>] (Глава 27).

25. Про результативні показники бюджетної програми : Наказ Міністерства фінансів України 10 груд. 2010 р. № 1536 (у редакції наказу Міністерства фінансів України від 15 черв. 2015 р. № 553) <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1353-10>

26. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 травня 2015 року "Про Стратегію національної безпеки України". Указ Президента України. Стратегія від 26.05.2015 № 287/2015. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/287/2015>.

27. Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проекту державного бюджету. Постанова КМУ від 26.04.2003 р. № 621.

28. Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020»: Указ Президента України від 12.01.2015 р. № 5/2015. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>.

29. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: Указ Президента України 30 вересня 2019 року № 722/2019 <http://zakon4.rada.gov.ua>

30. Про ціни і ціноутворення : Закон України від 21.06.2012 р. № 5007-VI (із змінами і доповненнями) <http://zakon4.rada.gov.ua>.

31. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/984_011/para2820#n2820

32. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/984_011/para2820#n2820

Інформаційні ресурси

Адреси електронних бібліотек:

1. <http://lib.onu.edu.ua/> Бібліотека ОНУ ім. І.І. Мечникова
2. <http://w.w.w.ognb.odessa.ua/> Бібліотека ім. Горького
3. <http://w.w.w.nbu.gov.ua/> Бібліотека ім. В. Вернадського
4. <http://lib-gw.univ.kiev.ua/> Бібліотека ім. Максимовича, КНУ
5. <http://lib.misto.kiev.ua> Київська міська бібліотека
6. <http://w.w.w.biblioteka.org.ua> Українська електронна бібліотека
7. <http://lib.iitta.gov.ua> Електронна бібліотека НАПН України
8. <https://osvita.diia.gov.ua/> Дія. Цифрова Освіта: Національна онлайн-платформа для розвитку цифрової грамотності

9. <https://niss.gov.ua> Національний інститут стратегічних досліджень

Інформаційні ресурси органів публічної влади:

1. Державна служба статистики: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
2. Європейський банк реконструкції та розвитку: <http://www.ebrd.org>
3. Європейський інвестиційний банк: <http://eib.org>
4. Кабінет Міністрів України: <http://www.kmu.gov.ua/>.
5. Міжнародний валютний фонд: <http://www.imf.org>
6. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України:
<http://www.me.gov.ua>
7. Міністерство фінансів України: <http://www.minfin.kmu.gov.ua>
8. Національна бібліотека ім. В.І.Вернадського: <http://www.nbvu.gov.ua>
9. Національний банк України: <http://www.bank.gov.ua>.

Форма виконання індивідуального навчально-практичного завдання

1. ПРОЕКТ НОРМАТИВНОГО АКТА

...

2. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА*до проекту _____
(назва проекту акта)**1. Мета**

Зазначається мета прийняття акта (в одному реченні формулюється результат, якого планується досягти).

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Зазначається підстава розроблення проекту акта (на виконання акта законодавства, концепції реалізації державної політики у відповідній сфері, доручення Прем'єр-міністра, за власною ініціативою тощо).

Стисло викладається суть проблеми, яка потребує розв'язання, та причини її виникнення.

3. Основні положення проекту акта

Коротко розкривається суть основних положень проекту акта та зазначається механізм його реалізації.

4. Правові аспекти

Зазначаються акти законодавства, які містять правові підстави розроблення проекту акта, наводиться перелік інших нормативно-правових актів, що діють у відповідній сфері суспільних відносин.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Наводиться результат фінансово-економічних розрахунків впливу реалізації акта на надходження та витрати державного та/або місцевих бюджетів. Фінансово-економічні розрахунки, проведені відповідно до [пунктів 2 і 3](#) § 34 цього Регламенту, додаються до пояснювальної записки. Якщо реалізація акта не потребує фінансування з державного чи місцевих бюджетів, інформація про це зазначається окремо.

6. Позиція заінтересованих сторін

Зазначаються результати публічних консультацій, проведених відповідно до Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів від 3 листопада 2010 р. № 996 “Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики” (Офіційний вісник України, 2010 р., № 84, ст. 2945), у тому числі узагальнена інформація про враховані та невраховані зауваження і пропозиції заінтересованих сторін.

Якщо проект акта стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної, зазначається позиція відповідних заінтересованих сторін: уповноважених представників всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування чи відповідних органів місцевого самоврядування, уповноважених представників всеукраїнських профспілок, їх об'єднань та всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців, Урядового уповноваженого з прав осіб з інвалідністю та всеукраїнських громадських організацій осіб з інвалідністю, їх спілок, Уповноваженого із захисту державної мови, а також визначається ступінь відображення такої позиції в проекті акта.

Якщо проект акта стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності, наводиться інформація про надсилання такого проекту акта на розгляд Наукового комітету Національної ради з питань розвитку науки і технологій, а також про ступінь відображення у ньому рекомендацій, наданих зазначеним органом.

7. Оцінка відповідності

Зазначається інформація про наявність або відсутність у проекті акта положень, що:

- стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції;
- стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;
- впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;
- містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією;
- створюють підстави для дискримінації.

Зазначається інформація про надсилання проекту нормативно-правового акта до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи (із зазначенням дати надходження проекту акта до Національного агентства та вхідного номера супровідного листа).

Якщо стосовно проекту акта Національним агентством з питань запобігання корупції проводилась антикорупційна експертиза, наводиться інформація про врахування у проекті акта наданих за результатами антикорупційної експертизи рекомендацій щодо усунення корупціогенних факторів.

Інформація про результати громадської антикорупційної, громадської антидискримінаційної та громадської гендерно-правової експертизи наводиться у разі її проведення.

8. Прогноз результатів

Наводиться прогноз очікуваних результатів реалізації акта, зазначаються критерії (показники), за якими буде оцінюватися ефективність його реалізації, а також можливі ризики та шляхи їх мінімізації.

У разі коли реалізація акта матиме вплив на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини, про це зазначається окремо та наводяться дані і розрахунки, які підтверджують чи обґрунтовують такий прогноз, а також зазначаються можливі шляхи мінімізації негативного впливу.

У разі коли реалізація акта матиме вплив на інтереси заінтересованих сторін, до пояснювальної записки додається інформація у вигляді таблиці за такою формою:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
------------------------	---	------------------------------

(найменування посади керівника органу, що є головним розробником)

(підпис)

(власне ім'я та прізвище)

20__ р.

Примітка. Пункт 6 включається до пояснювальної записки у разі потреби. Пояснювальна записка до проекту розпорядження Кабінету Міністрів повинна містити інформацію, зазначену в пунктах 1-5 цього додатка. Інші пункти включаються в разі потреби.

*Додаток 4 до Регламенту Кабінету Міністрів України (в редакції постанови Кабінету Міністрів України [від 16 грудня 2020 р. № 1285](#))

Титульний лист індивідуального завдання

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ ДЗВО
«УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ПСИХОЛОГІЇ

Кафедра публічного управління і проектного менеджменту

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

з дисципліни «Економічне врядування та публічні фінанси»

Спеціальність: 281 – Публічне управління та адміністрування

Здобувач вищої освіти групи ДС..

ПІБ